

Maria Staniszevska

Rolnictwo zrównoważone we Wspólnej Polityce Rolnej w latach 2007-13

Rolnictwo zrównoważone, to taki system gospodarowania, który nie wywiera presji na środowisko: preferuje naturalny obieg składników w przyrodzie, chroni gleby przed erozją i zapobiega ich degradacji.

Fundusze przyznane Polsce na lata 2007 – 2013 w ramach Wspólnej Polityki Rolnej uwzględniają kwoty na wsparcie rolnictwa zrównoważonego i na ochronę środowiska przed niezrównoważonymi praktykami w rolnictwie.

Poniżej przedstawiono sprzyjające zrównoważonemu rolnictwu zasady i działania.

Zasada wzajemnej zgodności (cross compliance)

Zasada ta przewiduje powiązanie płatności bezpośrednich z obowiązkiem spełniania przez gospodarstwo minimalnych wymagań (regulowanych przepisami) - obowiązuje w Polsce od 1 stycznia 2009.

Minimalne wymagania wzajemnej zgodności dotyczą:

- ✓ Ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami, wynikającymi z prowadzonej w gospodarstwie działalności
- ✓ Poprawy bezpieczeństwa żywności, zdrowotności zwierząt i roślin
- ✓ Dobrostanu zwierząt.
- ✓ Utrzymania wszystkich gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej, czyli użytkowania w sposób nie pogarszający ich jakości.

Nieprzestrzeganie wymagań wynikających z zasady wzajemnej zgodności powodować będzie obniżanie otrzymywanych płatności bezpośrednich, nawet do całkowitego ich pozbawienia.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich uwzględnia następujące możliwości wsparcia:

Oś I Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego

Działanie 1.5 Modernizacja gospodarstw rolnych

Z tych środków można skorzystać na modernizację gospodarstwa rolnego pod względem ochrony środowiska. Do kosztów kwalifikowanych zalicza się: instalację lub budowę budynków albo budowli, zakup, instalacji maszyn lub urządzeń służących ochronie środowiska, w tym składowania odpadów zwierzęcych albo odpadów, mycia lub czyszczenia sprzętu, oczyszczania ścieków powstających w wyniku prowadzonej działalności rolniczej lub służących poprawie warunków utrzymania zwierząt lub poprawie higieny produkcji. Możliwy jest poziom wsparcia nawet do 50% na obszarach górskich, objętych siecią NATURA 2000 i obszarach na których obowiązują ograniczenia w związku z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej

Działanie 1.8 Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Rolnicy produkujący swoje produkty w systemach zrównoważonych: rolnictwo ekologiczne, zintegrowane, metody tradycyjne mogą starać się o pięcioletnią bezzwrotną pomoc w celu zwiększenia popytu na wyżej wymienione produkty rolne.

Działanie 1.9 Działania informacyjne i promocyjne

Rolnicy i przetwórcy produkujący w systemach ekologicznym, integrowanym i tradycyjnym mogą starać się o refundację do 70% kosztów kwalifikowanych promocji tych produktów.

Oś II Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich

Działanie 2.1 Wspieranie gospodarstw na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania.

Celem działania jest zachęcenie do prowadzenia działalności rolniczej na gruntach ornych, które ze względów ekonomicznych zostałyby ugorami. Forma pomocy jest udzielana w postaci rocznych, zryczałtowanych płatności.

Działanie 2.2 Program rolno środowiskowy

Celem działania jest poprawa środowiska przyrodniczego i obszarów wiejskich, a realizowane jest poprzez 9 pakietów.

1. Rolnictwo zrównoważone
2. Rolnictwo ekologiczne
3. Ekstensywne trwałe użytki zielone
4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami NATURA 2000
5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach NATURA 2000
6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie
7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie
8. Ochrona gleb i wód
9. Strefy buforowe

Płatność rolno środowiskowa jest wypłacana na podstawie 5-letniego planu w formie zryczałtowanej i stanowi rekompensatę utraconego dochodu, dodatkowych poniesionych kosztów transakcyjnych (w przypadku pakietu 4 i 5).

Płatności rolno środowiskowe są przyznawane rolnikom, którzy dobrowolnie przyjmują na siebie zobowiązania rolno środowiskowe.

Podstawowe wymagania wynikające z dobrych praktyk rolniczych nie są objęte płatnością rolno środowiskową.

Szczegółowe informacje są dostępne w:

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich

Tel: 022 623 13 66,
022 623 13 44,
022 623 14 19,
022 623 1476

www.minrol.gov.pl

Agencja Rynku Rolnego

Tel. 022 661 72 72

www.arr.gov.pl

Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA)

Tel: 022 623 15 15

www.fapa.com.pl

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) Nr infolinii 0 800 38 00 84
www.arimr.gov.pl

Oddziały ARR w każdym województwie

Urzędy Marszałkowskie

Opracowano w ramach [projektu](#) „Promocja idei rolnictwa ekologicznego i agroturystyki w rolniczych rejonach Polski Południowej”

Wsparcie udzielone przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także ze środków budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych

